

Asia: VN/7272/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne 1 §:ään – Soveltamisala Era kommentarer om 1 § – Tillämpningsområde

Kangasniemen kunta kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien lakia käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä siihen liittyviä muutoksia rakentamislakiin.

Kunta pitää soveltamisalan rajaamista napakorkeudeltaan vähintään 30 metriä korkeisiin maatuulivoimaloihin lähtökohtaisesti perusteltuna. Rajaus kohdistaa

säätelyn teollisen kokoluokan hankkeisiin, joihin liittyy merkittäviä vaikutuksia ympäristölle, turvallisuudelle ja maanomistajiin.

Kangasniemen kunta pitää esitystä erittäin tarpeellisena ja kannatettavana. Ehdotettu sääntely selkeyttää tuulivoimaloiden elinkaaren loppuvaiheen vastuita, vahvistaa ympäristönsuojelua ja lisää oikeusvarmuutta niin kunnille, maanomistajille kuin toiminnanharjoittajille. Esityksen mukainen pääsääntö, jonka mukaan tuulivoimalan omistaja vastaa voimalan purkamisesta ja sijaintipaikan palauttamisesta rakentamista edeltäneeseen tilaan, on perusteltu ja oikeudenmukainen.

Kommenttinne 2–3 §:ään – Purkamisvelvollisuus ja purkamisen laajuus eräissä tilanteissa Era kommentarer om 2–3 § – Nedmonteringskyldighet och nedmonteringens omfattning i vissa situationer

Kunta pitää ensiarvoisen tärkeänä, että purkamisvelvollisuus ja siitä aiheutuvat kustannukset osoitetaan voimalan omistajalle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Vastuun kohdentaminen selkeästi omistajalle ehkäisee myös tulkintaepäselvyyksiä ja vähentää riskiä siitä, että purkamisveloitteet jäisivät toteutumatta. On erityisen myönteistä, että purkamisvelvollisuus kattaa tuulivoimalan maanpäälliset osat kokonaisuudessaan sekä perustukset ja pystytys- ja huoltokentän

rakenteet. Tämä varmistaa maanomistajien oikeussuojan ja mahdollistaa alueiden jatkokäytön ilman pysyviä rajoitteita.

Esityksen mukainen velvollisuus purkaa käytöstä poistettu maatuulivoimala ja ennallistaa alue asianmukaisesti on perusteltu. Purkamisvelvollisuus varmistaa, että käytöstä poistuneet voimalat eivät jää pysyvästi maisemaa ja ympäristöä kuormittaviksi rakenteiksi

Kommenttinne 4–6 §:ään – Vakuutta koskevat säännökset

Era kommentarer om 4–6 § – Bestämmelser om säkerheten

Lähtökohtaisesti Laki käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta on kuitenkin toisaalta laadittu kuntien kannalta epäedullisena,

kalliina sekä kuntien resurssien kannalta käytännössä liian haasteellisena lakiehdotuksena. Kunnilla ei ole tuulivoimaloiden purkuvakuuksiin tai purkamistoimiin liittyvää ammattiosaamista eikä myöskään ko. liiketoiminta kuulu kuntien palvelutehtäviin. Perustusten purkamisen laajuuden arviointi edellyttää usein sellaista ympäristö- ja maaperäosaamista, jota kaikilla kunnilla ei ole omasta takaa käytettävissään. Tämä lisää päätöksenteon valitusriskiä ja kuntien välistä tulkintaepäyhtenäisyyttä. Purkuvakuusjärjestelmä muodostaa kunnalle pitkäaikaisen vakuushallinnointitehtävän. Tehtävän resurssi- ja osaamisvaikutukset tulee arvioida realistisesti.

Kunta pitää tärkeänä, että purkamisen laajuutta koskevaa soveltamiskäytäntöä tuetaan valtakunnallisella ohjeistuksella ja riittävän täsmällisillä asetustasoisilla säännöksillä.

Lakiehdotuksen lähtökohdan tulisi olla se, että aina viimekädessä tuulivoimayhtiöt, jotka tekevät myös tuulivoimaloiden investointipäätökset sekä rakentavat voimalat, vastaavat myös voimaloiden purkamisesta joka tilanteessa.

Kunta pitää lakisäateistä purkuvakuutta välttämättömänä ja perusteltuna keinona varmistaa, ettei purkukustannuksia siirry maanomistajien tai yhteiskunnan kannettavaksi. Purkuvakuuden asettamiseen liittyen lakiehdotuksen tulisi sisältää sellainen ratkaisu, jossa purkuvakuus säilyisi voimalakohtaisesti voimalan omistuksen vaihtuessa.

Kangasniemen kunta kuitenkin korostaa, että vakuuden määrän arviointi ja pitkäaikainen seuranta muodostavat kunnille merkittävän hallinnollisen ja osaamiseen liittyvän vastuun. Vakuuden mitoittamista ja arviointia koskevaa sääntelyä ja ohjeistusta tulee edelleen täsmentää, jotta kuntien vastuu ei muodostu kohtuuttomaksi. Joka tapauksessa esitys selkeyttää merkittävästi maatuulivoimaloiden purkamisvastuita, mutta siirtää kunnille uudenlaisen pitkäaikaisen ja osin vaikeasti ennakoitavan vastuun. Kunta katsoo, että lain jatkovalmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota kuntien tosiasiallisiin edellytyksiin hoitaa näitä tehtäviä yhdenvertaisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Kommenttinne 7 §:ään – Purkamisesta määrääminen
Era kommentarer om 7 § – Föreläggande om nedmontering

-

Kommenttinne 8 §:ään – Voimalan omistajan konkurssi
Era kommentarer om 8 § – Kraftverksägarens konkurs

-

Kommenttinne 9 §:ään – Viranomaistehtävästä kunnalle suoritettava maksu
Era kommentarer om 9 § – Avgift som betalas till kommunen för myndighetsuppgifter

-

Kommenttinne 10 §:ään – Viittaus rikoslakiin
Era kommentarer om 10 § – Hänvisning till strafflagen

-

Kommenttinne 11 §:ään – Voimaantulo
Era kommentarer om 11 § – Ikraftträdande

-

Kommenttinne 56 b §:ään – Maatuulivoimalan purkamislupa
Era kommentarer om 56 b § – Rivningslov för landbaserade vindkraftverk

-

Kommenttinne koskien muita rakentamislain muutettavaksi ehdotettavia pykäläiä
Era kommentarer om övriga paragrafer som föreslås bli ändrade i bygglagen

-

Kommenttinne koskien maatuulivoimalan rakentamista koskevaan lupahakemukseen liitettävää selvitystä voimalan purkamisen kustannuksista
Era kommentarer om den utredning av kostnaderna för nedmontering av ett landbaserat vindkraftverk som fogas till ansökan om tillstånd att bygga ett landbaserat vindkraftverk

-

Kommenttinne vaikutusten arviointiin
Era kommentarer om bedömningen av konsekvenserna

-

Muut kommenttinne hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)
Övriga kommentarer om den allmänna motiveringen till utkastet till regeringsproposition (kapitlen 1–12, med undantag av kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta
Allmänna kommentarer om utkastet till regeringsproposition

-

Järvensivu Johanna
Kangasniemen kunta